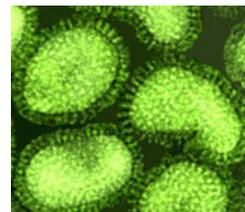

1. TEMA MESECA: SEZONA GRIPE IN DRUGIH AKUTNIH OKUŽB DIHAL 2008/2009

M. SOČAN, K. PROSENC TRILAR

Kroženje virusa influenza v zadnjih desetih letih spremljamo s pomočjo treh indikatorjev: tedenske incidenčne stopnje bolnikov z gripi podobno boleznijo in drugimi akutnimi okužbami dihal, ki so se oglasili pri zdravniku osnovnega zdravstvenega varstva in s potrditvijo virusa influence v kužninah nosu in žrela. Epidemiološki podatki se zberejo iz določenega števila ambulant, ki oskrbujejo približno 80.000 prebivalcev Slovenije. Virološki vzorci izhajajo iz istih ambulant, v precejšnjem deležu pa še iz Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja v Ljubljani in nekaterih drugih bolnišnic.

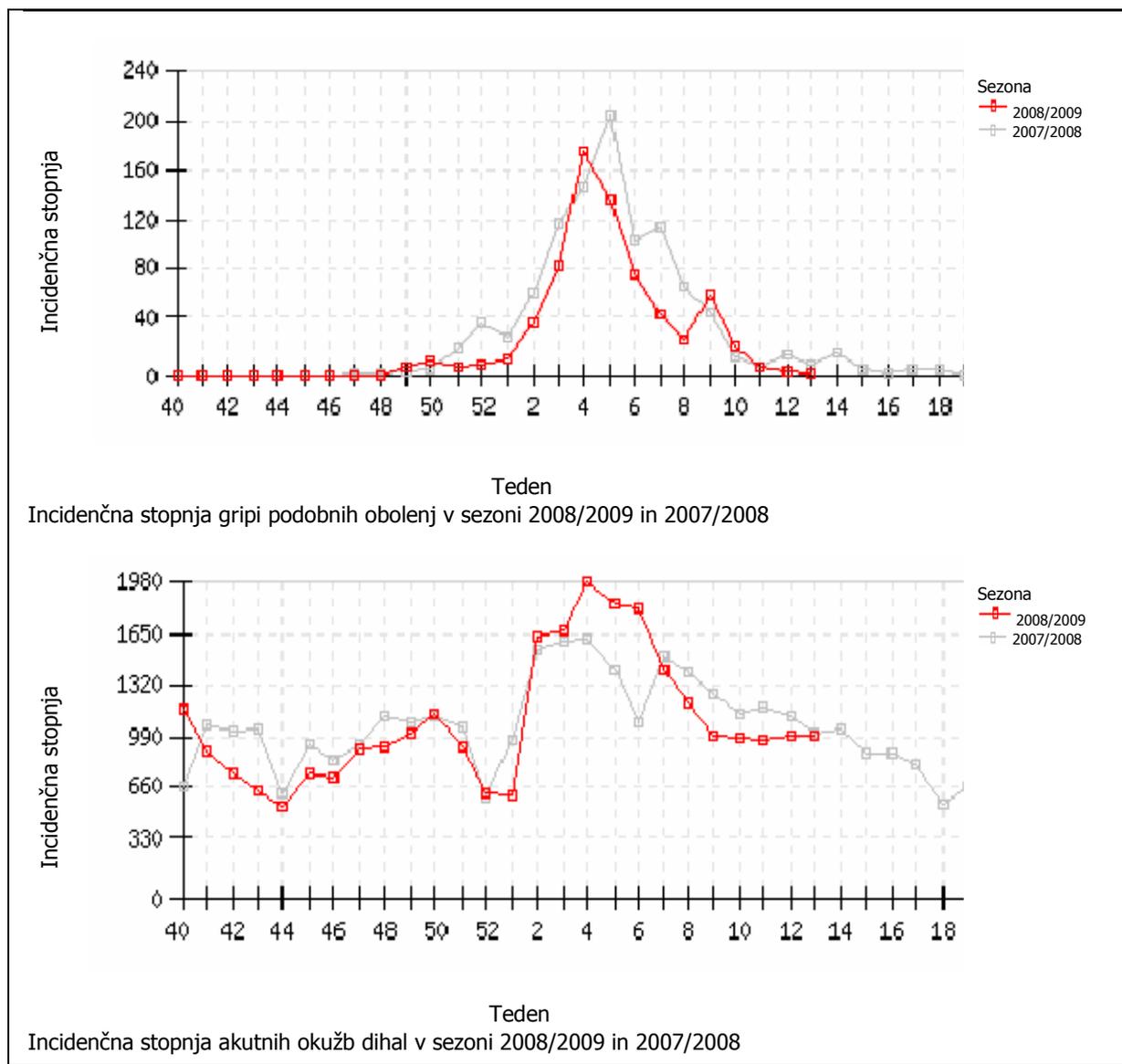
Sezona 2008/2009 je bila po obsegu in poteku podobna lanski sezoni. Vrh sezone je bil v 4. tednu leta 2009 (od 19.1. do 25.1.2009), ko je bila incidenčna stopnja gripi podobne bolezni 176,6/100.000 in akutnih okužb dihal 1969/100.000 prebivalcev Slovenije (Slika 1).

V sezoni gripe 2008/2009 smo v Laboratorij za viruse IVZ RS prejeli vzorce 1863 bolnikov z gripi podobno boleznijo. Zajeti so vzorci, ki smo jih prejeli od zdravnikov iz Mreže za spremljanje gripe in vzorci iz nekaterih slovenskih bolnišnic. Pri 524 vzorcih smo dokazali influenco tipa A. V veliki večini je bil potrjen podtip A/H3N2, ki se ujema s sevom A/Brisbane/10/07. Ta sev je bil zajet v cepivu proti gripi za sezono 2008/09 za severno poloblo. Dotok vzorcev je bil največji od drugega do sedmega tedna v letu 2009, takrat je bil tudi delež pozitivnih za influenco A najvišji. Influenca tipa B se je pojavila v 4. tednu in se v nizkem številu še pojavlja (Slika 2).

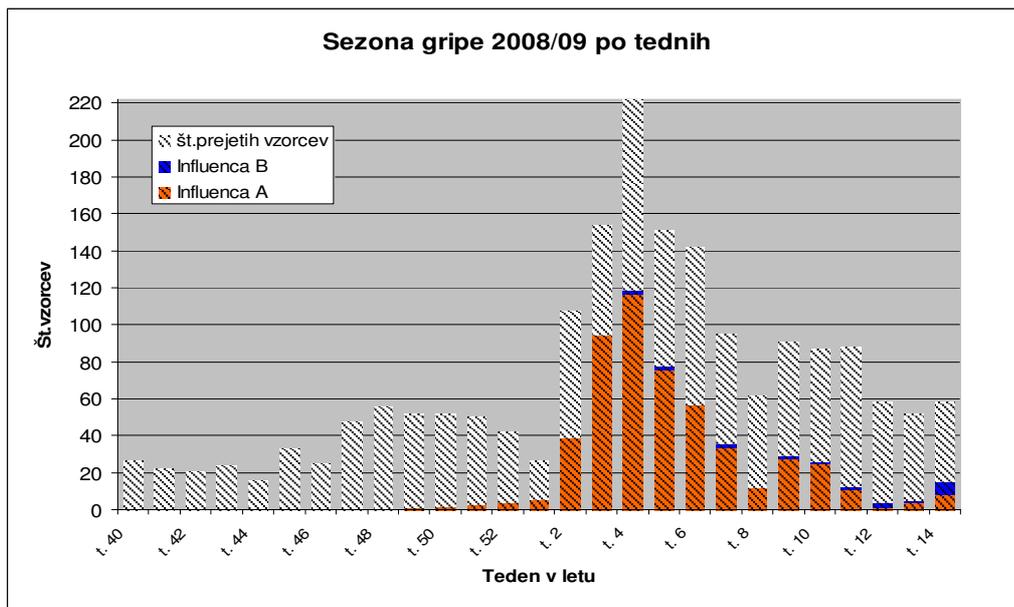
Nekaj več kot polovica vzorcev je bila odvzeta otrokom do 4. leta starosti in najmanj starejšim od 65 let. V starostnih skupinah od 15 do 64 let in pri starejših od 65 let smo influenco A dokazali v polovici prispelih vzorcev, v starostni skupini od 5 do 14 let v 2/5 vzorcev in še manj pri otrocih mlajših od 4 let (Slika 3).

Priliv vzorcev po 10. tednu leta 2009 se je povečal ob lokalnem izbruhu gripe v dveh socialno-varstvenih centrih. Povzročitelja sta bila virus influence A H3N2 in virus influence AH1N1, ki smo ga sicer v tej sezoni zaznali le v dveh primerih.

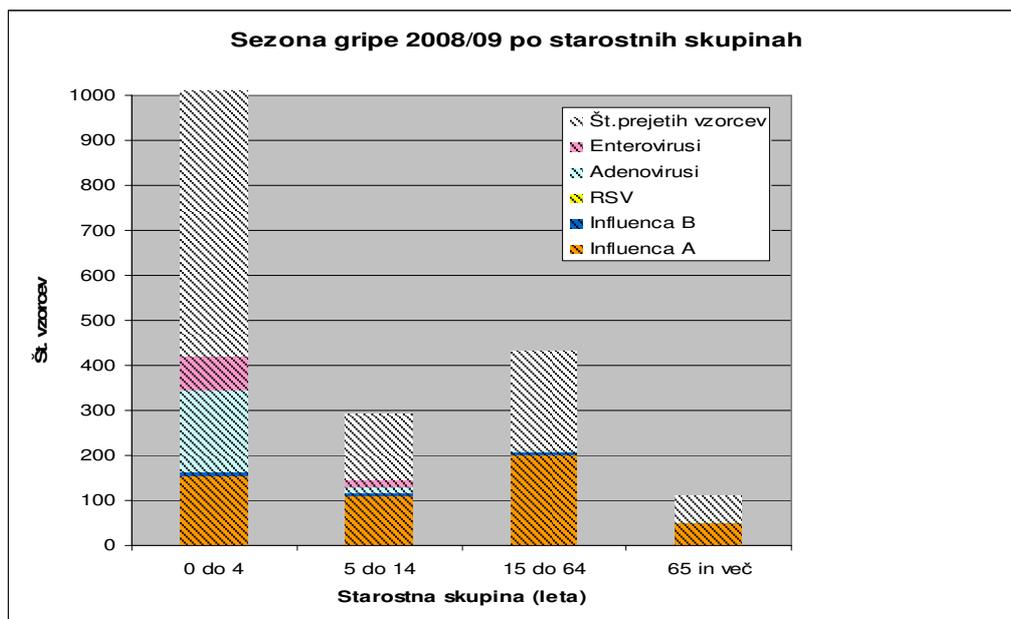
V vzorcih smo ugotavljali še prisotnost respiratornega sincicijskega virusa (RSV), adenovirusov in enterovirusov. RSV smo dokazali le v dveh vzorcih pri otrocih mlajših od 4 let. Največ okužb z adenovirusi in enterovirusi je bilo pri otrocih mlajših od 4 let. V starostih skupinah od 15 do 64 let in pri starejših od 65 let smo adenoviruse in enteroviruse zaznali izjemno redko.

SLIKA 1: INCIDENČNA STOPNJA GRIPI PODOBNE BOLEZNI IN AKUTNIH OKUŽB DIHAL V SEZONI 2007/2008 IN SEZONI 2008/2009.

SLIKA 2: REZULTATI VIROLOŠKEGA SPREMLJANJA V SEZONI 2008/2009

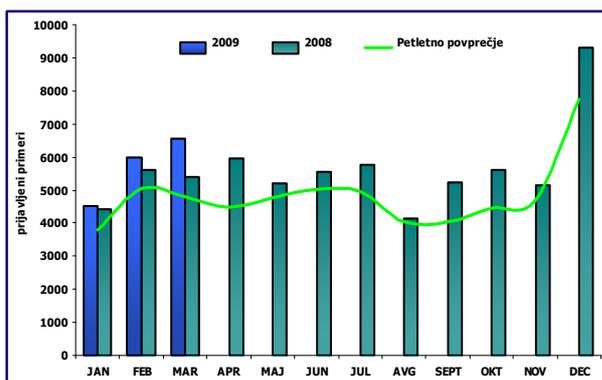
SLIKA 3: REZULTATI VIROLOŠKEGA SPREMLJANJA V SEZONI 2008/2009

2. STANJE V SLOVENIJI

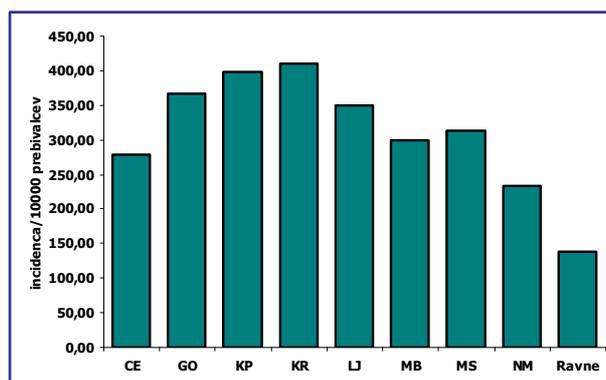
M. PRAPROTNIK, E. GRILC

2.1. PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI V ČASU MED 1. IN 31. MARECOM 2009

V marcu 2009 smo na Inštitutu za varovanje zdravja zabeležili 6540 prijav nalezljivih bolezni, to je 9% več kot v februarju 2009, 18% več kot v enakem obdobju v letu 2008 ter 36% več od 5-letnega povprečja (slika 1). Stopnja obolevnosti je znašala 323,86/100000 prebivalcev, najvišja je bila v kranjski regiji (410,30/100000), sledijo koprška in goriška, najnižjo stopnjo obolevnosti pa smo zabeležili v ravenski regiji (138,60/100000) (slika 2). V število prijavljenih primerov niso zajete spolno prenosljive okužbe (razen hepatitisov), AIDS in tuberkuloza. Te bolezni in okužbe imajo svoj sistem spremljanja.

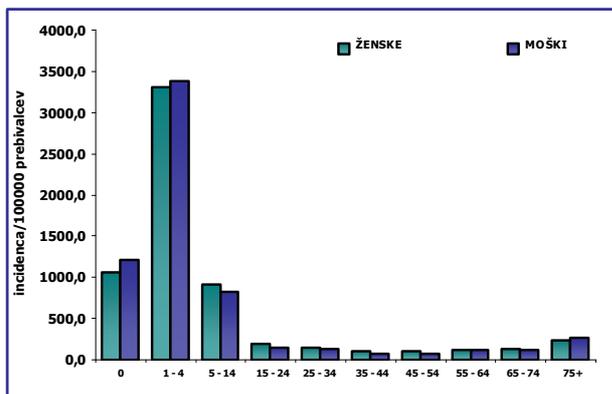
SLIKA 1: PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI PO MESECIH, SLOVENIJA, 2008-2009 TER PETLETNO POVPREČJE

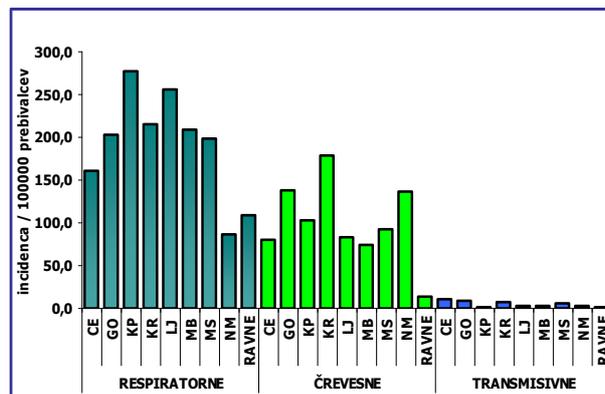
SLIKA 2: INCIDENČNA STOPNJA PRIJAVLJENIH NALEZLJIVIH BOLEZNI PO REGIJAH, SLOVENIJA, MAREC 2009

Med 6540 prijavljenimi primeri je bilo 52% bolnikov (3387) ženskega spola in 48% (3153) moškega. 4298 (66%) obolelih so bili otroci v starosti do 14 let, najvišja prijavna incidenčna stopnja je bila v starostni skupini od 1 do 4 let (3348,6/100000 prebivalcev), najnižja pa v starostni skupini od 45 do 54 let (85,6/100000 prebivalcev) (slika 3).

V mesecu marcu smo prejeli največ prijav noric (1706), sledijo gastroenteritis neznane etiologije (1078), akutni tonzilitis (950), škrlatinka (600) ter rotavirusni enteritis (370).

SLIKA 3: INCIDENČNA STOPNJA PRIJAVLJENIH NALEZLJIVIH BOLEZNI PO SPOLU IN STAROSTI, SLOVENIJA, MAREC 2009

SLIKA 4: INCIDENČNA STOPNJA PRIJAVLJENIH PRIMEROV NB PO SKUPINAH IN REGIJAH, SLOVENIJA, MAREC 2009

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Respiratorne nalezljive bolezni so predstavljale 64% vseh prijavljenih bolezni v mesecu marcu. Na prvem mestu so bile norice, sledita akutni tonzilitis ter škrlatinka.

Stopnja obolevnosti je znašala 208,4/100000 prebivalcev, najvišja je bila v koprski regiji (277,5/100000 prebivalcev), najnižja pa v novomeški (86,3/100000 prebivalcev) (slika 4).

TABELA 1: NAJPOGOSTEJE PRIJAVLJENE NB V MESECU MARCU, PO SKUPINAH NB, PRIMERJAVA S FEBRUARJEM 2009 TER ENAKIM OBDOBJEM LETA 2008

SKUPINE NALEZLJIVIH BOLEZNI	NAJPOGOSTEJE PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI	MAR. 08	FEB. 09	MAR. 09
RESPIRATORNE (3626 PRIJAV – 60%)	NORICE	1052	1063	1706
	AKUTNI TONZILITIS	784	916	950
	ŠKRLATINKA	480	533	600
ČREVESNE (1938 PRIJAV – 32%)	GASTROENTERITIS NEZNANE ETIOLOGIJE	944	1191	1078
	ROTAVIRUSI	371	167	370
	NOROVIRUSI	161	219	178
TRANSMISIVNE (88 PRIJAV – 1%)	LYMSKA BORELIOZA	91	87	100
	DENGA	0	0	2

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

30% prijav vseh nalezljivih bolezni so predstavljale črevesne nalezljive bolezni. Največ je bilo prijav gastroenteritisa neznane etiologije, sledijo rotavirusi ter norovirusi (tabela 1).

V mesecu marcu je bila najvišja stopnja incidence črevesnih obolenj zabeležena v kranjski regiji, 179,0/100000 prebivalcev, najnižja pa v ravenski, 13,6/100000 prebivalcev. Skupna incidenčna stopnja je znašala 96,6/100000 prebivalcev (slika 4).

TRANSMISIVNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V mesecu marcu smo zabeležili 102 primera transmisivnih bolezni oz. bolezni, ki jih prenašajo žuželke. To predstavlja 2% vseh marčevskih prijav. Večina se jih nanaša na Lymsko boreliozo. Prejeli smo tudi dve prijavi importirane denge (tabela 1). Incidenčna stopnja transmisivnih obolenj je znašala 5,1/100000 prebivalcev, najvišja zabeležena je bila v celjski regiji, 10,9/100000 prebivalcev, najnižja v ravenski regiji, 1,4/100000 prebivalcev.

2.2. PRIJAVLJENI IZBRUHI NALEZLJIVIH BOLEZNI, SLOVENIJA, 2009

V letu 2009 smo na CNB prejeli 18 prijav izbruhov nalezljive bolezni; šest iz ZZV Ljubljana, pet iz ZZV Kranj, tri iz ZZV Novo Mesto ter po dve iz ZZV Celje in ZZV Maribor. Šest izbruhov je bilo zabeleženih v bolnišnici, pet v domu starejših občanov, dva v zdravilišču, po en v družini, v centru za usposabljanje, delo in varstvo, v gostišču, v šoli v naravi ter en pri odjemalcih hrane. V devetih primerih je bil izoliran norovirus, v enem primeru pa gre za izbruh gripe. Za ostale izbruhe še ni izdelanih končnih poročil.

2.3. PRIJAVLJENE NALEZLJIVE BOLEZNI PO DATUMU PRIJAVE, SLOVENIJA, MAREC 2009

	CE	GO	KP	KR	LJ	MB	MS	NM	RAVNE	SKUPAJ	INCIDENCA/ 100 000 PREB.
A02.0 SALMONELNI ENTERITIS	2	1	0	6	2	2	2	3	0	18	0,89
A02.1 SALMONELNA SEPSA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A02.9 SALMONELNA INFEKCIJA, NEOPREDELJENA	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0,10
A03.1 GRIŽA (SH.FLEXNERI)	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0,10
A03.3 GRIŽA (SH.SONNEI)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
A03.9 GRIŽA, NEOPREDELJENA	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,05
A04.0 INFEKCIJA Z ENTEROPATOGENO E.COLI	0	2	0	0	0	4	0	0	0	6	0,30
A04.1 INFEKCIJA Z ENTEROTOKSIGENO E.COLI	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
A04.3 INFEKCIJA Z ENTEROHEMORAGIČNO E.COLI	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	0,10
A04.5 ENTERITIS (CAMPYLOBACTER)	5	4	2	6	13	9	2	4	1	46	2,28
A04.6 ENTERITIS (YERSINIA ENTEROCOLITICA)	0	1	0	0	1	1	0	0	0	3	0,15
A04.7 ENTEROKOLITIS (CLOSTRIDIUM DIFFICILE)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0,05
A04.8 DRUGE OPREDELJENE ČREVESNE INF. (BAKTERIJSKE)	0	0	4	4	0	0	0	0	0	8	0,40
A04.9 ČREVESNA BAKTERIJSKA INFEKCIJA, NEOPREDELJENA	4	20	9	28	6	0	0	0	1	68	3,37
A05.9 BAKTERIJSKA ZASTRUPITEV S HRANO, NEOPREDELJENA	1	0	2	0	1	1	1	0	0	6	0,30
A07.1 LAMBLIOZA (GIARDIOZA)	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0,10
A08.0 ROTAVIRUSNI ENTERITIS	57	10	11	57	142	42	13	31	6	369	18,27
A08.1 AKUTNA GASTROENTEROPATIJA (VIRUS NORWALK)	6	12	3	15	121	10	2	9	0	178	8,81
A08.2 ADENOVIRUSNI ENTERITIS	3	4	0	2	6	7	0	9	1	32	1,58
A08.3 DRUGI VIRUSNI ENTERITIS	4	0	3	0	1	6	0	0	0	14	0,69
A08.4 ČREVESNA VIRUSNA INFEKCIJA, NEOPREDELJENA	9	23	26	19	2	1	13	17	0	110	5,45
A08.5 DRUGE OPREDELJENE ČREVESNE INFEKCIJE	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A09 DRISKA IN GASTROENTERITIS (INFEKCIJA)	148	64	84	220	218	154	77	114	0	1079	53,43
A27.9 LEPTOSPIROZA, NEOPREDELJENA	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,05
A37.0 OSLOVSKI KAŠELJ (BORDETELLA PERTUSSIS)	2	0	1	0	2	0	0	1	0	6	0,30
A37.9 OSLOVSKI KAŠELJ, NEOPREDELJEN	0	1	0	0	5	0	0	0	0	6	0,30
A38 ŠKRLATINKA	71	19	42	47	183	137	50	36	15	600	29,71
A39.2 AKUTNA MENINGOKOCEMIJA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,05
A40.0 SEPSA, KI JO POVZROČA STREPTOKOK SKUPINE A	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2	0,10
A40.3 SEPSA, KI JO POVZROČA STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0,05
A40.8 DRUGE VRSTE STREPTOKOKNA SEPSA	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,05
A40.9 STREPTOKOKNA SEPSA, NEOPREDELJENA	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,05
A41.0 SEPSA, KI JO POVZROČA STAPHYLOCOCCUS AUREUS	0	0	0	1	1	0	2	0	0	4	0,20
A41.5 SEPSA ZARADI DRUGIH GRAM-NEGATIVNIH ORGANIZMOV	5	0	0	0	2	2	2	0	0	11	0,54
A41.8 DRUGE VRSTE OPREDELJENA SEPSA	0	1	0	0	0	3	1	0	0	5	0,25
A41.9 SEPSA, NEOPREDELJENA	7	0	0	2	6	2	3	4	0	24	1,19
A46 ERIZIPEL (ŠEN)	14	17	12	41	25	25	15	10	4	163	8,07
A49.0 STAFILOKOKNA INFEKCIJA, NEOPREDELJENA	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,05
A69.2 LYMSKA BORELIJA - ERITEM	29	10	3	15	15	9	8	4	1	94	4,65
A86 NEOPREDELJENI VIRUSNI ENCEFALITIS	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
A87.9 VIRUSNI MENINGITIS, NEOPREDELJEN	1	0	0	1	3	0	0	0	0	5	0,25
A90 VROČICA Denga (KLASIČNA Denga)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0,10
B01.0 VARIČELNI MENINGITIS (G02.0*)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,05
B01.8 NORICE Z DRUGIMI KOMPLIKACIJAMI	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0,10
B01.9 NORICE BREZ KOMPLIKACIJ	192	96	28	151	892	233	59	8	44	1703	84,33
B02.8 ZOSTER Z DRUGIMI ZAPLETI	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0,10
B02.9 ZOSTER BREZ ZAPLETA	29	30	10	39	43	32	13	10	14	220	10,89
B18.1 KRONIČNI VIRUSNI HEPATITIS B BREZ AGENSA DELTA	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B18.2 KRONIČNI VIRUSNI HEPATITIS C	22	0	1	1	1	3	0	0	0	28	1,39
B26.9 MUMPS BREZ ZAPLETOV	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0,10
B27.0 GAMAHERPESVIRUSNA MONONUKLEOZA	0	0	0	3	0	1	0	1	0	5	0,25
B27.9 INFEKCIJSKA MONONUKLEOZA, NEOPREDELJENA	10	6	3	11	11	3	2	9	1	56	2,77
B35.0 TINEA BARBAE IN TINEA CAPITIS (BRADE IN GLAVE)	3	0	0	4	6	2	0	1	1	17	0,84
B35.2 TINEA MANUUM (ROKE)	2	0	1	0	1	5	1	2	0	12	0,59
B35.3 TINEA PEDIS (NOGE)	11	0	2	0	7	15	3	0	0	38	1,88
B35.4 TINEA CORPORIS (TELESA)	2	0	3	5	1	3	3	2	1	20	0,99
B35.8 DRUGE DERMATOFITOZE	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0,10
B35.9 DERMATOFITOZA, NEOPREDELJENA	36	12	4	0	20	11	5	1	6	95	4,70
B36.9 SUPERFICIALNA MIKOZA, NEOPREDELJENA	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B37.9 KANDIDIOZA, NEOPREDELJENA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B58.9 TOKSOPLAZMOZA, NEOPREDELJENA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
B68.9 TENIOZA, NEOPREDELJENA	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0,10
B80 ENTEROBIJOZA	4	2	4	2	9	2	0	2	1	26	1,29

B86 SKABIES	0	2	0	3	3	4	8	2	1	23	1,14
G00.1 PNEVMOKOKNI MENINGITIS	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0,10
G00.9 BAKTERIJSKI MENINGITIS, NEOPREDELJEN	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
G01.0 MENINGITIS PRI LYMSKI BORELIOZI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
G03.0 NEPIOGENI MENINGITIS	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,05
G03.9 MENINGITIS, NEOPREDELJEN	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0,05
G63.0 POLINEVROPATIJA PRI LYMSKI BORELIOZI	2	0	0	0	2	0	0	0	0	4	0,20
J02.0 STREPTOKOKNI FARINGITIS	0	0	61	45	49	0	6	0	0	161	7,97
J03.0 STREPTOKOKNI TONZILITIS	82	19	140	65	255	161	88	10	1	821	40,66
J03.9 AKUTNI TONZILITIS, NEOPREDELJEN	22	3	67	2	13	8	0	13	1	129	6,39
J10.1 GRIPA Z DRUGIMI MANIF.NA DIHALIH,DOKAZAN V.INFL.	0	0	4	0	0	0	0	0	0	4	0,20
J11.1 GRIPA Z DR. MANIF.NA DIHALIH, VIRUS NI DOKAZAN	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2	0,10
J11.8 GRIPA Z DRUGIMI MANIF., VIRUS NI DOKAZAN	0	0	6	0	0	0	0	0	0	6	0,30
J14 PLJUČNICA, KI JO POVZROČA HEMOPHILUS INFLUENZAE	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
J15.0 PLJUČNICA, KI JO POVZROČA KLEBSIELLA PNEUMONIAE	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,10
J15.7 PLJUČNICA, KI JO POVZROČA MYCOPLASMA PNEUMONIAE	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,05
J15.9 BAKTERIJSKA PLJUČNICA, NEOPREDELJENA	12	1	0	1	1	15	0	0	0	30	1,49
J18.0 BRONHOPNEVMONIJA, NEOPREDELJENA	24	6	6	1	5	24	0	10	0	76	3,76
J18.1 LOBARNNA PLJUČNICA, NEOPREDELJENA	0	0	0	0	1	8	0	0	0	9	0,45
J18.2 ZASTOJNA PLJUČNICA, NEOPREDELJENA	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0,05
J18.8 DRUGE VRSTE PLJUČNICA, POVZROČITELJ NEOPREDELJEN	0	10	0	0	0	0	0	0	0	10	0,50
J18.9 PLJUČNICA, NEOPREDELJENA	9	0	9	16	79	9	0	6	0	128	6,34
M01.2 ARTRITIS PRI LYMSKI BORELIOZI	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,05
Z22.3 NOSILEC DRUGIH OPREDELJENIH BAKTERIJSKIH BOLEZNI	0	0	4	0	2	0	0	0	0	6	0,30
Z22.5 NOSILEC POVZROČITELJA VIRUSNEGA HEPATITISA B	1	0	1	0	0	0	1	0	1	4	0,20
SKUPAJ	840	377	566	823	2163	963	383	323	102	6540	323,86
INCIDENCA/100.000 PREBIVALCEV	278,06	366,19	397,69	410,30	350,45	300,13	314,03	234,34	138,60	323,86	

3. AKTUALNO

3.1. OBVESTILO O FVO MISIJI

E. GRILC

Slovenijo bo med 20. in 30. aprilom 2009 obiskala Evropska komisija FVO (Food and Veterinary Office). Komisija bo ocenila delovanje sistemov za nadzor tveganja za okužbo s salmonelami, katere izvor so jajca. Med obiskom se bo sestala s predstavniki veterinarske, zdravstvene inšpekcije, Zavodov za zdravstveno varstvo, Inštituta za varovanje zdravja , živilske industrije in farm. Komisija bo o obisku napisala poročilo.